

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

9 novembre 2005

PROJET DE LOI
portant des dispositions diverses

AMENDEMENTS

déposés en Commission de l'Économie, de la Politique scientifique, de l'Éducation, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

N° 1 DE MME **GERKENS**

Art. 61bis (nouveau)

Insérer un article 61bis, rédigé comme suit:

«Art. 61bis. — Dans la même loi, un nouvel article 7er est inséré, rédigé comme suit:

«Art. 7er. — Les réviseurs d'entreprises qui exercent en outre un mandat politique sont soumis aux restrictions suivantes:

– un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat de député ou de sénateur au niveau fédéral ne peut exercer son activité de réviseur pour le compte d'une entreprise ou d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit du pouvoir fédéral;

– un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat de député au niveau communal ne peut exercer

Documents précédents :

Doc 51 **2020/ (2005/2006)** :

001 : Projet de loi.

002 à 006 : Amendements.

007 et 008 : Rapports.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

9 november 2005

WETSONTWERP
houdende diverse bepalingen

AMENDEMENTEN

ingediend in de Commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de Nationale wetenschappelijke en culturele instellingen, de Middenstand en de Landbouw

Nr. 1 VAN MEVROUW **GERKENS**

Art. 61bis (nieuw)

Een artikel 61bis invoegen, luidend als volgt:

«Art. 61bis. — In dezelfde wet wordt een artikel 7er (nieuw) ingevoegd, luidend als volgt:

«Art. 7er. — De bedrijfsrevisoren die tegelijk een politiek mandaat uitoefenen, moeten de volgende restricties in acht nemen:

– een bedrijfsrevisor die tegelijk het mandaat van federaal volksvertegenwoordiger of senator uitoefent, mag niet optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van de federale overheid;

– een bedrijfsrevisor die tegelijk het mandaat van lid van een gemeenschapsparlement uitoefent, mag niet

Voorgaande documenten :

Doc 51 **2020/ (2005/2006)** :

001 : Wetsontwerp.

002 tot 006 : Amendementen.

007 en 008 : Verslagen.

son activité de réviseur pour le compte d'une entreprise ou d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit du pouvoir communautaire;

– un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat de député au niveau régional ne peut exercer son activité de réviseur pour le compte d'une entreprise ou d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit du pouvoir régional, provincial, communal ou d'une intercommunale ou d'un centre public d'aide social;

– un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat au sein de l'exécutif provincial ou un mandat de conseiller provincial ne peut exercer son activité de réviseur pour le compte d'une entreprise ou d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit du pouvoir régional, communautaire, provincial, communal ou d'une intercommunale ou d'un centre public d'aide social;

– un réviseur d'entreprise exerçant en outre un mandat de bourgmestre ou d'échevin, de conseiller communal, président d'un centre public d'aide social ou de conseiller de l'aide sociale ou faisant partie du conseil d'administration d'une intercommunale ou d'un centre public d'aide social ne peut exercer son activité de réviseur pour le compte d'une entreprise ou d'un organisme dépendant de quelque manière que ce soit du pouvoir régional, communautaire, provincial, communal ou d'une intercommunale ou d'un centre public d'aide social.».».

JUSTIFICATION

Bien que l'activité des réviseurs d'entreprise soit soumise à des réglementations strictes en Belgique comme par exemple:

Ils ne peuvent effectuer aucune mission révisoriale dans une entreprise ou eux-mêmes, leur conjoint, un parent ou allié jusqu'au deuxième degré est actionnaire principal, propriétaire de l'entreprise, administrateur, gérant, etc....;

Les sources de revenus professionnels pour les réviseurs ne peuvent provenir que d'un nombre restreint de missions ou de missions relevant en fait d'un même groupe d'intérêts ou d'une même autorité.

Bien que cette activité soit soumise aux règles du Code des sociétés et que dès lors les réviseurs ne peuvent se trouver dans des situations susceptibles de mettre en cause l'indépendance de l'exercice de leur fonction.

optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van de gemeenschapsoverheid;

– een bedrijfsrevisor die tegelijk het mandaat van lid van een gewestparlement uitoefent, mag niet optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van de gewestelijke, provinciale of gemeentelijke overheid, dan wel van een intercommunale vereniging of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;

– een bedrijfsrevisor die tegelijk een mandaat uitoefent binnen de provinciale uitvoerende macht of als provincieraadslid, mag niet optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van een provinciale of een gemeentelijke overheid, dan wel van een intercommunale vereniging of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn;

– een bedrijfsrevisor die tegelijk het mandaat van burgemeester of schepen uitoefent, dan wel het mandaat van gemeenteraadslid, voorzitter van een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn, lid van de raad voor maatschappelijk welzijn of bestuurslid van een intercommunale vereniging, mag niet optreden als bedrijfsrevisor voor een onderneming of een instantie die op enigerlei wijze afhangt van de gemeentelijke overheid, een intercommunale vereniging of een openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.».».

VERANTWOORDING

In België zijn de activiteiten van de bedrijfsrevisoren onderworpen aan strikte voorschriften, zoals die welke zijn opgenomen in de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der bedrijfsrevisoren en in het koninklijk besluit van 10 januari 1994 betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren. Die voorschriften bepalen dat een bedrijfsrevisor in geen geval in die hoedanigheid mag optreden in ondernemingen waarvan hijzelf, de echtgenoot, een bloed- of aanverwant tot in de tweede graad hoofdaandeelhouder, eigenaar, bestuurder, zaakvoerder enzovoort is.

De bedrijfsrevisoren mogen hun activiteiten niet derwijze beperken dat hun inkomsten uitsluitend afhankelijk zijn van een beperkt aantal opdrachten dan wel van opdrachten die in feite afhangen van een zelfde belangengroep of een zelfde gezag.

Voorts vallen de activiteiten van de bedrijfsrevisoren ook onder de voorschriften van het Wetboek van vennootschappen. Bijgevolg moeten de revisoren situaties voorkomen waarin twijfel kan ontstaan omtrent hun onafhankelijkheid.

La réalité montre que des situations qui existent aujourd'hui ne respectent ni l'esprit ni les objectifs des outils de réglementation mis en place.

Seuls les ministres et les secrétaires d'État sont considérés comme étant en situation de conflit d'intérêt et de non-indépendance par rapport à l'exercice d'une fonction de réviseur ou l'ensemble des mandats politiques présentent les mêmes risques.

Un parlementaire chargé de contrôler le gouvernement et les choix politiques de celui-ci est aussi chargé de contrôler le respect des législations et des missions des organes dépendant des pouvoirs fédéraux ou régionaux dont les entreprises publiques autonomes et les intercommunales, les sociétés anonymes de droit public, les sociétés d'investissements à partenariat public, etc.

Le parlementaire fédéral ou régional, le conseiller communal ou provincial qui exerce en même temps une fonction de réviseur dans des organes soumis à la tutelle du niveau de pouvoir où il a son mandat se retrouve dès lors en situation de non indépendance et de conflit d'intérêt indépendamment de son intégrité morale et de son éthique personnelle.

D'où l'objet de cet amendement qui empêche l'exercice de la fonction de réviseur par un mandataire politique lorsque l'entreprise ou l'organisme à «réviser» dépend ou est sous tutelle du niveau de pouvoir où il est élu.

Muriel GERKENS (Ecolo)

N° 2 DE MMES CREYF ET PIETERS

Art. 58

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 58. — À l'article 22, § 3, de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs, les mots «les peines sont applicables aux administrateurs, gérants ou associés coupables et» sont supprimés, et l'article 27 de la même loi est abrogé.»

JUSTIFICATION

Lorsqu'une société est propriétaire d'un véhicule et qu'elle le met en circulation sans couverture d'assurance, c'est la société même qui est responsable sur le plan pénal, et non les administrateurs, le gérant ou les associés de la société, comme le prévoit actuellement la loi relative à la responsabilité en matière de véhicules automoteurs. Tel est également l'avis de la Cour d'arbitrage.

De praktijk toont aan dat er thans situaties bestaan die noch met de geest, noch met de doelstellingen van de vigerende regelgeving overeenstemmen.

Alleen de ambten van minister en staatssecretaris worden momenteel beschouwd als onverenigbaar met de uitoefening van de functie van bedrijfsrevisor, wegens een gevaar voor belangenvermenging en niet-onafhankelijkheid. In feite dragen echter alle politieke mandaten dat risico in zich.

Een parlamentslid dat de regering en haar beleidskeuzen moet controleren, moet eveneens toezicht uitoefenen op de naleving van de wetgeving en op de behoorlijke werking van de instanties die afhangen van de federale of gewestelijke overheden, waaronder de autonome overheidsbedrijven, de intercommunale verenigingen, de naamloze vennootschappen van publiek recht, de investeringsmaatschappijen waarin de overheid participeert enzovoort.

Federale of gewestelijke parlementsleden, gemeente- of provincieraadsleden die tegelijkertijd als bedrijfsrevisor optreden in instanties die ressorteren onder het bevoegdheidsniveau waarbinnen ze hun mandaat uitoefenen, kunnen bijgevolg niet onafhankelijk functioneren en stellen zich bloot aan belangenvermenging, ongeacht hun morele integriteit en hun persoonlijke ethiek.

Vandaar dat dit amendement ertoe strekt een politiek mandataris te verbieden op te treden als bedrijfsrevisor wanneer de onderneming of de instantie die hij moet controleren afhankelijk is van of ressorteert onder het bevoegdheidsniveau waarop hij is verkozen.

Nr. 2 VAN DE DAMES CREYF EN PIETERS

Art. 58

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 58. — In artikel 22, § 3, van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen worden de woorden «zijn de straffen toepasselijk op de schuldige bestuurders, zaakvoerders of vennoten, en» weggelaten en wordt artikel 27 van dezelfde wet opgeheven.»

VERANTWOORDING

Wanneer een vennootschap eigenaar is van een voertuig en dit voertuig in het verkeer brengt zonder verzekeringsdekking, dan is de vennootschap zelf strafrechtelijk verantwoordelijk en niet – zoals de WAM-wet tot nu toe zegt – de bestuurders, de zaakvoerder of de vennoten van de vennootschap. Dit is ook wat het Arbitragehof heeft beslist.

Pourquoi la suppression totale proposée de ces articles pose-t-elle problème? La suppression des articles entraîne également la disparition de la sanction civile infligée à la société qui met en circulation un véhicule non assuré.

La suppression pure et simple des deux articles est dès lors inopportune et a pour effet pervers de mettre les sociétés hors d'atteinte.

Nous proposons dès lors de supprimer uniquement la responsabilité pénale des administrateurs, gérants ou associés, de manière à ce que les sociétés restent, quant à elles, responsables.

N° 3 DE MMES CREYF ET PIETERS

Art. 58

Remplacer cet article par la disposition suivante:

«Art. 58. — L'article 22, § 3, de la loi du 21 novembre 1989 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité en matière de véhicules automoteurs est abrogé et, à l'article 27 de la même loi, les mots «les peines sont applicables aux administrateurs, gérants ou associés coupables et» sont supprimés.».

JUSTIFICATION

Voir l'amendement précédent.
Il s'agit de donner suite aux arrêts de la Cour d'arbitrage.

Wat is het probleem met de voorgestelde volledige schrapping van de artikelen: door de schrapping verdwijnt ook de burgerrechtelijke sanctionering van de vennootschap die een voertuig onverzekerd in het verkeer brengt.

De volledige schrapping van beide artikelen is dan ook niet correct en heeft als pervers neveneffect dat vennootschappen buiten schot blijven.

Daarom stellen wij voor om enkel de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van de bestuurders, zaakvoerders of vennoten te schrappen. Op die manier blijven de vennootschappen zelf aansprakelijk.

Nr. 3 VAN DE DAMES CREYF EN PIETERS

Art. 58

Dit artikel vervangen als volgt:

«Art. 58. — Artikel 22, § 3, van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen wordt opgeheven en in artikel 27 van dezelfde wet worden de woorden «zijn de straffen toepasselijk op de schuldige bestuurders, zaakvoerders of vennoten en» weggelaten.».

VERANTWOORDING

Zie vorig amendement.
Het juiste gevolg geven aan de arresten van het Arbitragehof.

Simonne CREYF (CD&V)
Trees PIETERS (CD&V)